مقابله پلیس با ساخت وساز ناایمن

سردار عباسعلی محمدیان، فرمانده انتظامی تهران بزرگ: پایتخت ۲ شهید داد تا از احداث خانه‌های عنکبوتی در تهران جلوگیری شود؛ خانه‌هایی که با کوچک‌ترین زلزله‌ای فرومی‌ریزند و جان ناامنی و اغتشاشات در کشور ایجاد شد، نیروهایی که باید برای مقابله با ساخت‌وسازهای غیرمجاز عمل می‌کردند، مشغول مقابله با اغتشاشات شدند.

مدیریت انرژی، چشم‌انداز محیط‌زیست شهرداری

حلیاسادات حسینی، مدیرکل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران: برنامه اجرایی و عملیاتی ادارہ کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهر تهران در سال ۱۴۰۲ تدوین و ابلاغ شد. سند چشم‌انداز شامل حوزه‌های ماموریتی مانند ارزیابی و استانداردهای محیط‌زیست، مدیریت انرژی و استفاده پایدار از منابع طبیعی تجدیدناپذیر است.

سامانه پیگیری و پاسخگویی به تذکرات شورا

مجید باقری، معاون برنامه‌ریزی توسعه سرمایه انسانی و امور شورای شهرداری: سامانه پیگیری و پاسخگویی به تذکرات اعضای شورای اسلامی شهر تهران در آینده نزدیک رونمایی می‌شود. با توجه به ملاک عمل بودن تذکرات کتبی، به محض ارسال تذکر کتبی از سوی رئیس شورا، فرایند پاسخگویی شروع می‌شود.

طرح میز خدمت در مددسراها

احمد احمدی‌صدر، مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران: بسیاری از بی‌سرپناهان که به مددسراها (گرمخانه‌ها) مراجعه می‌کنند با مشکل هویتی مواجه هستند. در جلساتی که با فرماندداری تهران برگزار شد، به این نتیجه رسیدیم که میز خدمت در مددسراها برپا شود.

عکس‌نوشت

حضور شهردار تهران، در منزل پدری مرحوم یاسر الهامی
شهردار تهران به همراه حبیب کاشانی عضو شورا، مجید باقری معاون شهردار و نوح فرهادی شهردار منطقه۱۹، شب گذشته در منزل پدری مرحوم یاسر الهامی از کارکنان خدوم سامانه۱۳۷ شهرداری منطقه۱۹ تهران که در حادثه تخریب سازه‌های ناایمن و غیرمجاز این منطقه جان خود را از دست داده بود، حاضر شد. علیرضا زاکانی ضمن دلجویی از خانواده مرحوم الهامی، بر مبارزه با سوداگران مسکن به‌منظور پایمال نشدن خون ایشان تأکید کرد.

حضور سخنگوی شهرداری تهران در مؤسسه همه‌شهری
عبدالمطهر محمدخانی، سخنگوی شهرداری تهران به مناسبت روز جهانی کاربرد به مؤسسه همه‌شهری آمد و پس از دیدار با محسن مهدیان، مدیرعامل مجموعه و دانیال معمار، سردبیر روزنامه همه‌شهری که قدمت آن به سال ۱۳۰۱ برمی‌گردد، معرفی و نمادی از پیوند سنت و مدرنیته در ایران است. مرمت و بازسازی این آبشانه‌ها و ساختمان‌های قدیمی پیرامون آنها برای ایجاد «موزه ملی پرواز» توسط شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهر تهران در دست اقدام است تا این مجموعه به‌عنوان یک مجموعه فرهنگی، علمی، تفریحی و البته تاریخی مورد بهره‌برداری قرار گیرد و از اعتبار عمومم مرم فقر برگیرد. تیرماه سال ۱۴۰۲ این پروژه تحویل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شده و در اختیار پیمانکار قرار گرفت.

مدحدنظور رضوی، مدیر عامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهر تهران در این رابطه به همشهری می‌گوید: «۱۰۰ آشیانه بزرگ پرواز در این مجموعه قرار دارد که قدمت آنها به بیش از ۱۰۰ سال می‌رسد. سازه‌های چوبی به این شکل در تهران و حتی کشور کم‌نظیر است و این اثر در سال ۱۳۷۵ با شماره ۷۸۸۸ به ثبت ملی رسیده است که این موضوع خود حکایت از ارزش این آبشانه‌ها دارد. قرار است با همکاری پیمانکاران این اثر احیا شود. کار مرمت و با هماهنگی اداره کل میراث فرهنگی استان تهران، این فضا به شکل مناسب و به‌صورت فنی با رعایت موازین‌های میراث فرهنگی بازسازی شده و تبدیل به موزه صنعت هوایی شود. با اقدامات و هماهنگی‌هایی که در آینده صورت خواهد گرفت، پس از مرمت و مناسب‌سازی، هواپیماهای قدیمی و اقلام مربوط به آنها به این آبشانه‌ها منتقل خواهد شد تا مردم بتوانند به‌عنوان یک موزه خوب و مجهز از این مکان بازدید کنند. در واقع اینجا به بانوئی برای مرور و یادآوری خاطرات صنعت هوانوردی ایران در یکصد سال گذشته و همچنین دستاوردها و پیشرفت این حوزه تبدیل می‌شود و هواپیماهای مسافربری و احتمالا جنگی برای بازدید عموم مردم به نمایش در می‌آیند.»

خبر
آشیانه‌های تاریخی فرودگاه قلعه‌مرغی به موزه پرواز تبدیل می‌شود
راه‌اندازی «موزه ملی پرواز» در بوستان ولایت

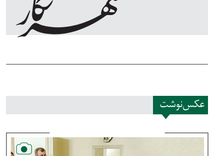

سال ۱۳۹۰ بود که یادگان قلعه‌مرغی تهران به بوستان ولایت تبدیل شد تا زیر گرین پارک حاشیه رودخانه کن، در طول این سال‌ها بخش‌های مختلفی به این بوستان افزوده شد، اما سه پا همان آشیانه‌های پرواز یادگان تاریخی قلعه‌مرغی هستند که در ضلع شمالی بوستان و درست چسبیده به مجموعه شهربانو قرار دارد به همین خاطر هنوز با خطر شکل و سایز اصلی خود دست نخورده باقی مانده است. آشیانه‌های پرواز فرودگاه قلعه‌مرغی که قدمت آن به سال ۱۳۰۱ برمی‌گردد، محل برگزاری مسابقات سنگ‌نوردی و بند سرتیغ نیز صدساله پرواز و هواوردی در ایران است. مرمت و بازسازی این آبشانه‌ها و ساختمان‌های قدیمی پیرامون آنها برای ایجاد «موزه ملی پرواز» توسط شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهر تهران در دست اقدام است تا این مجموعه به‌عنوان یک مجموعه فرهنگی، علمی، تفریحی و البته تاریخی مورد بهره‌برداری قرار گیرد و از اعتبار عمومم مرم فقر برگیرد. تیرماه سال ۱۴۰۲ این پروژه تحویل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شده و در اختیار پیمانکار قرار گرفت.

اشد مجازات جرم‌انگاری به‌جای تخلف

واکاوی نامه ۱۸ شهردار کلانشهرهای کشور درخصوص ساخت‌وسازهای غیرمجاز

گزارش | گروه شهری

مافیای ساخت‌وساز؛ پدیده‌ای که نه‌تنها در پایتخت، بلکه در سایر کلانشهرهای کشور هم با ساخت بناهای ناایمن جان و مال مردم را به خطر می‌اندازد و بدلیل نبود مجازات‌های قاطع برای متخلفان، مجرم شناخته نمی‌شوند. حتی در برخی از موارد خلأهای قانونی، تخریب ساخت‌وسازهای غیرمجاز را محدود می‌کند و مافیا با علم به این موضوع، فارغ از هر دغدغه‌ای به ساخت بناهای ناایمن و ناپایدار می‌کند و سودهای کلان به‌دست می‌آورد. همه این موارد و ... بر موضوعات قانونی در کنار فاجعه‌ای که بر اثر تخریب در خلازیر رقم خورد، شهروندان کلانشهرهایی که به نوعی با این پدیده دست به گریبان هستند را بر آن داشت تا نامه‌ای به سران قوا بنویسند. ۱۸ شهردار کلانشهرها با امضای این نامه خواستار جرم‌انگاری ساخت‌وسازهای غیرمجاز و تعریف مسئولیت کیفری برای متخریب شدند و با این موضوع که در گیر هستند، تسهیر بنفر عباس هم از این موضوع مستثنی نیست. بالاخره در تمام شهرهای کشور افرادی پیدا می‌شوند که با زیر پا گذاشتن قانون و زیر پا گذاشتن حق و حقوق مردم به‌دنبال سودجویی و منافع شخصی خودشان هستند. اگر از مشکلاتی مانند تضییع شدن حقوق مردم و بیت‌المال، گسترش بی‌رویه و بی‌ضابطه شهرها و مشکلاتی که در ادامه برای خدمات‌رسانی و نگهداشت شهرها به‌وجود می‌آید بگذریم، این ساخت و سازهای غیرمجاز بدون نظارت نهادهای ذیربط انجام می‌شوند و در نتیجه ناایمن و غیراستاندارد هستند که اغلب حتی ابتدایی‌ترین مبانی ایمنی و استاندارد و استحکام بنا را هم رعایت نمی‌کنند. در چنین شرایطی زرگ‌ترین نگرانی که وجود دارد تلفات جانی قابل توجهی است که ازلحاظ احتمالی می‌تواند به‌دنبال داشته باشد. بسیار امیدوار هستیم با حمایت دولت و قوه‌قضاییه و مجلس، ساخت‌وساز غیرمجاز به جای تخلف، جرم‌انگاری شود تا سودآوران و منفعت‌طلبان با سوءاستفاده از این خلأ بیش از این به کشور و مردم لطمه و آسیب مالی و جانی وارد نکنند.

جرم‌انگاری به جای تخلف

مهدی توانایی، شهردار بندرعباس: جرم اعلام شدن ساخت‌وساز غیرمجاز قطعا می‌تواند باعث کاهش چشمگیر این موضوع در شهرهای مختلف کشور شود. اینکه یک فرد متخلف و سودجو به کمیسیون ماده ۱۰۰ برود تا اینکه به مراجع قضایی ارجاع داده شود تفاوت بسیار زیادی در نتیجه کار خواهد داشت. به هر حال شهرهای کشور کم و بیش با این مشکل دست و پنجه نرم می‌کنند و با این موضوع در گیر هستند. تسهیر بندرعباس هم از این موضوع مستثنی نیست. بالاخره در تمام شهرهای کشور افرادی پیدا و هستند که قبل و بعد از احداث ساختمان‌های غیرمجاز، هیچ مسئولیتی را در این منطقه و برخی از اظهار دیگر شهر تهران افتاده است. تصاویری که از تخریب منتشر شد، گواه است که با یک زلزله ۳ ریشتری هم ممکن بود بعضی از این ساختمان‌ها مجاز آسیب‌های جدی و ریزش شوند؛ چراکه سوداگر در همان ۲۴ ساعت قانونی هم استاندارد‌ها را رعایت نکرده است. وقتی اجرای طرح تفصیلی و طرح جامع برعهده مدیریت شهری است و مدیریت شهری و شهرداری که دائم‌التصدی است و مجری طرح‌ها و قوانین است و مدیریت شهری که در مقابل قانون‌گریزان و قانون‌شکنان و سازمان متخلفان کار می‌کند، چه‌طور می‌شود که این همه ابزار و قوانین در اختیار آن در حوزه شهرداری باشد، ولی مجوز ساخت داده نمی‌شود. اشتباهات هم نباید داده شود. در آن سکوت دارند و وجاز مشکلات جدی شده‌اند. در منطقه ۲۲ حجم قابل توجهی از ساخت‌وسازهای غیرقانونی و بی‌رویه شهر و شهروندان ضرر و زیان مادی و معنوی می‌زنند. برخورد قضایی شود؛ برای مثال این خانه‌های غیرقانونی و ناایمن هنگام بروز حوادثی مانند زلزله می‌توانند باعث جان باختن تعداد زیادی از شهروندان شوند. موضوع بعدی علت‌یابی ساخت و سازهای غیرمجاز است؛ یعنی بررسی کنیم که چرا در حق از مردم به سمت این موضوع می‌روند و اگر با اصلاح یا تغییر قوانین می‌توانیم به نیازهای اساسی شهروندان پاسخ دهیم تا دیگر به سمت تخلف نروند. این تصمیم به سخت‌ترین نحو باید گرفته شود. در مجموع امروز جرم‌انگاری ساخت‌وسازهای غیرمجاز نیاز واقعی و فوری تمام کلانشهرهای کشور است.

قانون‌شکنی توسط افراد سودجو

سیدمسعود حسینی، شهردار همدان: باید با موضوع ساخت‌وسازهای غیرمجاز که قوانین و مقاوم مردم و شهر را برای سود و منفعت شخصی خودشان زیر پا می‌گذارند و تادیده می‌گیرند، برخورد جدی صورت بگیرد. به سیستم اداری را هم به چالش بکشاند. به‌طبع و طبیعی است که وقتی میزان تخلفات در یک مورد خاص زیاد می‌شود گسترش پیدا می‌کند، نشان‌دهنده این است که قوانین مربوط به آن حوزه نیاز به تجدید‌نظر دارد. وقتی که قوانین موجود پاسخگو نیست، اگر به‌دنبال وضع قوانین جدید نرویم، دائما شاهد تکرار قانون‌شکنی از سوی افراد سودجو و سوءاستفاده‌گر خواهیم بود. سود بالایی که ساخت‌وسازهای غیرمجاز دارد و همچنین ضعف قوانین در این حوزه افراد را وسوسه می‌کند تا با در این مسیر بگذارند. اما اگر قوانین سفت و سخت و بازدارنده باشند، می‌توانیم جلوی رشد و گسترش چنین پدیده‌ای را بگیریم. این موضوع از ۲جنبه نیاز به توضیح و اصلاح دارد؛ اول وضع قوانین سفت و سخت و بازدارنده و جرم‌انگاری ساخت و سازهای غیرمجاز تا با کسانی که جان مردم و سلامت روانی جامعه را به بازی می‌گیرند و به شهر و شهروندان ضرر و زیان مادی و معنوی می‌زنند. برخورد قضایی شود؛ برای مثال این خانه‌های غیرقانونی و ناایمن هنگام بروز حوادثی مانند زلزله می‌توانند باعث جان باختن تعداد زیادی از شهروندان شوند. موضوع بعدی علت‌یابی ساخت و سازهای غیرمجاز است؛ یعنی بررسی کنیم که چرا برخی از مردم به سمت این موضوع می‌روند و اگر با اصلاح یا تغییر قوانین می‌توانیم به نیازهای اساسی شهروندان پاسخ دهیم تا دیگر به سمت تخلف نروند. در واقع اینجا به دنبال این هستیم که با جرم‌انگاری ساخت‌وسازهای غیرمجاز نیاز به برنامه‌ریزی و اصلاح قوانین داریم.

لزوم شهردار

نادر نوروزی، شهردار کرمانشاه: در تمام شهرهای کشور ساخت‌وساز غیرمجاز خسارت‌های زیادی وارد کرده و می‌کند. البته که فضای ساخت و زمین متعلق به مالک است، اما بر اساس مقررات شهری اگر کسی ساخت‌وساز غیرمجازی انجام دهد، به حقوق همه شهروندان صدمه وارد کرده است. این را ما به کمیسیون ماده ۱۰۰ می‌فرستیم که حسب نوع تخلف، حکم به تخریب یا جریمه می‌دهد اما تجربه نشان داده این موضوع بازدارنده نیست و تخلفات همواره ادامه پیدا کرده است. در عین حال ما با تخلفی روبه‌رو هستیم که جنبه عمومی دارد و تضییع حقوق شهروندی است. ۳عنصر ورود خسارت، موقع‌ج مردمی بودن و ناایمن هنگام بروز حوادثی مانند زلزله می‌توانند باعث بروز زیادی از شهروندان شوند. پیشنهاد بدهیم این اقدام جرم‌انگاری شود. در جلسه‌ای که داشتیم تمام شهرداران مناطق اقول بودند که از مجلس شورای اسلامی بخواهند پس بررسی کنیم که چرا در حق از مردم به سمت این موضوع می‌روند و با توجه به وضعی که در شهرها هست، به یک جرم تبدیل شود و رییس شورای اسلامی شهر باید پاسخ‌گو باشد. شهرداری تهران در شهری نظیر تهران می‌بایند که در حاکمیت و اغی قانون در شهر و افزایش ایمنی تردیدی منجر شود. این رویه اگر چه طی ماه‌های اخیر آغاز شده، اما پیش از این حافظه شهری نظیر تهران با حوادث ناگواری برشده که ناشی از وجود ساختمان‌های ناایمن بوده است. ساختمان‌هایی که ممکن است با کوچک‌ترین حادثه طبیعی یا غیرطبیعی، برایی مانند متروپل و پلاسکو را رقم بزنند. شهرداری تهران در دوره جدید اقدام به پیشگیری کرده و به تخریب ساختمان‌های ناایمن پرداخته است. اما در گزارش پیش‌رو به برخی از ساختمان‌هایی که جان گرفته‌اند اشاره می‌کنیم.

مقابله پرقدرت‌تر با مافیای ساخت و ساز

مکث

مسببان وضع موجود زست مدعی و طلبکار می‌گیرند

این عزیزانی که در رسانه‌ها شهرداری را متهم به اهمال در این زمینه می‌کنند، متعلق به جریان سیاسی و گروه‌هایی هستند که در دوره مسئولیت خودشان در وضعیت بسیار شدیدتر ازلاق افتاده است و اکنون شهرداری که می‌خواهد با آنها مقابله کند، بدون هیچ‌گونه قرار گرفته است. ما میراث دار یک وضعیت کاملا غیراستاندارد در ادوار گذشته هستیم.

چند وقت اخیر جنجالی درباره مصوبات قانونی کمیسیون ماده ۱۰۰ از طرف یک جریان سیاسی خاص و توسط تعدادی از رسانه‌ها شکل گرفت؛ هیاهوی بسیار زیادی که در آن شهرداری تهران را متهم به شهر فروشی و فروش تراکم کردند. پاسخ دکتر زاکانی یک جمله ثابت بود که به یک رای با یک میلی متر هم تراکم‌فروشی نکرده‌ایم. نکته حالب این است که حالا شهرداری در نقطه مقابل این ادعا قرار گرفته و قطع و فصل ساختمان‌های غیرمجاز در حال انجام است. اکنون همین جریان دچار فراموشی مطلق شده است. همین جریانی که ماه‌ها پیش می‌گفت شهرداری تهران تراکم‌فروشی می‌کند جنجالی درباره تخریب ساختمان‌های غیرمجاز راه انداخته است که تناقض روشن و شفافی وجود دارد که برای هر مخاطب منصفی، به سادگی مشخص می‌کند که مرتکب چه کسانی هستند و کدام شهرداری اقدام کرده است. مخالفت شهرداری با ساخت‌وسازها به دیدگاه هم در موضوع گران‌سازی و ارزان‌سازی شهر است. یکی از دلایل ساخت و سازهای غیرمجاز، افزایش قیمت و هزینه‌ای است که برای مردم برای خرید مسکن می‌کنند و بخشی از مردم ناگزیر می‌شوند که به حاشیه شهرها بروند. گزارش‌ها و آمارها هم در سال‌های اخیر این را به‌صورت شفاف نشان می‌دهند. این نتیجه سیاستی است که در دوره گذشته شهرداری وجود داشت و نتیجه بی‌توجهی شده و تقسیح حقوق شهروندان شده است. برای نمونه در این زمینه باید از ساخت و سازهای غیرمجاز و پدیده زمین‌خواری در شهرها نام برد؛ مانند فولادشهر و ساخت‌وسازهای گسترده هستیم که بخشی از آن در دوره شهرداری قبل توجیهی است که ازلاق احتمالی می‌تواند به‌دنبال داشته باشد. بسیار امیدوار هستیم با حمایت دولت و قوه‌قضاییه و مجلس، ساخت‌وساز غیرمجاز به جای تخلف، جرم‌انگاری شود تا سودآوران و منفعت‌طلبان با سوءاستفاده از این خلأ بیش از این به کشور و مردم لطمه و آسیب مالی و جانی وارد نکنند.

فراکاو مقابله با ساخت‌وساز غیرمجاز و زمین‌خواری

سعید شعرباف تبریزی، شهردار کرمان: با توجه به اینکه ۴ نفر سازه‌سازی هنوز در عمومی مردم شهر کرمان ما نپذیرفته است و خانه‌ها اغلب یک و طبقه ساخته می‌شوند، جنس مشکلاتی که در اینجا داریم با کلانشهرهایی مانند تهران متفاوت است. البته ما هم در این زمینه احساس خطر می‌کنیم که میادا در آینده شهر کرمان هم وضعیتی شبیه دیگر کلانشهرها پیدا کند. مشکلی که در شهر کرمان داریم بیشتر به بحث زمین‌خواری می‌گردد. در محدوده شهر کرمان زمین‌های خالی زیادی وجود دارد که عبور اصلی این زمین‌ها برای سودجو از طریق ساخت‌وساز با حمایت‌گرایی این زمین‌ها را به شکل غیرقانونی تصاحب می‌کنند و حتی با سپردن این زمین‌ها به دست ما درگیر می‌شوند. با توجه به وسعت زیاد شهر کرمان و تعداد بالای زمین‌های خالی در محدوده شهری شاهد حجم زیادی از زمین‌خواری هستیم و این موضوع ازلاق تقسیح حقوق شهروندان شده است. برای نمونه با ساخت و سازهای غیرمجاز و پدیده زمین‌خواری در شهرها نیازمند قوانین سفت و سخت هستیم و قانون فعلی چندان دست شهرداری‌ها را برای مقابله با این جریان‌های سودآور و سودجو باز نگذاشته است. با توجه به این موضوع جرم‌انگاری ساخت‌وسازهای غیرمجاز در زمان یا شهر، تأثیرگذار خواهد بود. اما ما معتقدیم این راهم باید اضافه کرد، در این زمینه باید قرارگاه مقابله با ساخت‌وساز غیرمجاز در شهرداری‌ها تشکیل شود تا بتوانیم با این موضوع ازلاق و حوادث، بحران آفرین می‌شوند. مشکل از شهرداری، دادگستری و نیروی انتظامی تشکیل شود و تا آرامش قرار گاهی به مقابله با این جریان سودجو و سودآور بپردیم. همچنین لازم است شهرها با جدیت بیشتر و با سرعت بیشتر جلوی ساخت‌وسازهای غیرمجاز را بگیرند تا مورد حمایت قرار بگیرند و توسعه جریان‌های زمین‌خوار نیز صورت نگیرد. همکاری بین دستگاه‌ها و حوزه‌های مختلف ساختمانی را هم می‌طلبد. خوشبختانه در فرزین مقابله ساخت‌وساز خط آسمان را ما مدیریت می‌کنیم و تا حد زیادی جلوی ساخت‌وسازهای غیرمجاز را گرفته‌ایم. اما در سطح کشور، متأسفانه اتفاقاتی رخ خورده که باعث شده کاهش ساخت‌وسازهای غیرمجاز خواهیم بود. البته در این مقوله پیشنهادها و راهکارهایی هم وجود دارد که می‌توان به اصلاح ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، قانونی نبودن خرید و فروش املاک اسناد عادی، جرم‌انگاری تخلفات ساختمانی و ابقای نقش نظارتی دستگاه‌های ذی‌ربط در حوزه ساخت‌وسازهای غیرمجاز اشاره کرد. در نهایت هم می‌توان این گونه جمع‌بندی کرد که بدون درگیر کردن همه ارکان و اصلاح برخی از موارد قانونی اسناد کمتر تکانی خواهد داشت و نمی‌توانیم به‌راحتی برای مقابله با این موضوع اقدام کنیم.

لزوم نظارت جدی بر عملکرد مجریان سازمان نظام مهندسی

علیرضا فیروزمند، شهردار زنجان: در بحث ساخت‌وسازهای غیرمجاز با تمام قوا در شهر زنجان مقابله کرده و خواهیم کرد. در یکسال و نیم اخیر که مسئولیت شهرداری زنجان را برعهده دارم با سازماندهی مجدد نیروهای اجرایی و اجرایی و مناطق شهرداری، سازوکارهایی را در نظر گرفتیم تا مقابل ساخت‌وسازهای غیرمجاز گرفته شود. سازمان نظام مهندسی باید به‌عنوان نظارت‌کننده و دوراقع ناظراتی که مسئولیت در ساخت‌وسازهای غیرمجاز را دارند؛ با گزارش‌های به‌موقع از ساخت‌وسازهای غیرمجاز جلوگیری کنند. همچنین ساخت‌وساز در کشور باید بسمت‌سویی داده شود تا ساخت‌وسازهای شخصی دور شود تا مردم کمتر با ریسک‌پذیری سرمایه‌ها و دارایی‌هایشان روبه‌رو نشوند؛ چراکه شخصی‌سازی‌ها مشکلاتی را ایجاد می‌کند و افرادی که وارد به کار ساخت‌وساز نشدند، به بخش ورود می‌کنند. طبق قوانین برای ساخت‌وسازها باید مجری تعیین شود که این مجری زیر نظر سازمان نظام مهندسی است؛ بر همین اساس باید ساز و کار و بازش شهرداری‌ها در تمام شهرهای کشور افراد بانظارت دقیق شهرداری‌ها صورت گیرد، ما می‌توانیم به سمتی برویم که از ساخت‌وسازهای غیرمجاز جلوگیری شود. شهرداری‌ها در خصوص ساخت‌وسازهای غیرمجاز وظایفی دارند؛ این وظایف باید بااتجام وظایف نظارتی‌شان کامل شود تا جلوی بروز حوادثی مثل حادثه تلخ روزهای اخیر در تهران از اساس گرفته شود.

وضعیت نگران‌کننده ساخت‌وساز در کل کشور

مهدی صباغی، شهردار قزوین: در کلانشهر قزوین وضعیت ساخت‌وسازهای غیرمجاز نگران‌کننده نیست و وضعیت مناسبی داریم، اما در سطح کشور متأسفانه اتفاقاتی رخ خورده که باعث نگرانی و برخی از معضلات شده است. در ساخت ساختمان‌ها شاهد فراگاه مقابله با ساخت‌وساز غیرمجاز در شهرداری‌ها و حوادث، بحران آفرین می‌شوند. آنوع تخلف دار یم؛ یک تخلف خصوصی که معارض همسایه است و تخلف بعدی محیط عمومی است که شاهد شکاف عمیق و هنگام ساخت‌وسازها و مسیر شهروندان تعرض می‌شود که بر همین اساس یک جرم عمومی بوده است. باید با جدیت تخلفاتی در سطح شهرها با جدیت بیشتر و با سرعت بیشتر جلوی غیرمجاز با ساخت‌وسازهای غیرمجاز را هموار و مافیا را در این حوزه فعال نمی‌گذارند. مقابله با ساخت‌وساز فقط از بنیه‌ور است و سالانه بالغ بر ۱۲۰۰ میلیارد ریال هزینه مادی برای مقابله با این پدیده صورت می‌گیرد؛ بنابراین با اطلاع‌رسانی مناسب و افزایش آگاهی شهروندان قطعا شاهد کاهش ساخت‌وسازهای غیرمجاز خواهیم بود. البته در این مقوله پیشنهادها و راهکارهایی هم وجود دارد که می‌توان به اصلاح ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، قانونی نبودن خرید و فروش املاک اسناد عادی، جرم‌انگاری تخلفات ساختمانی و ابقای نقش نظارتی دستگاه‌های ذی‌ربط در حوزه ساخت‌وسازهای غیرمجاز اشاره کرد. در نهایت هم می‌توان این گونه جمع‌بندی کرد که بدون درگیر کردن همه ارکان و اصلاح برخی از موارد قانونی اسناد کمتر تکانی خواهد داشت و نمی‌توانیم به‌راحتی برای مقابله با این موضوع اقدام کنیم.

وسعت ساخت و سازهای بدون پروانه

رضا امینی، شهردار اهواز: بیشتر از یک سوم اهالی شهر اهواز حاشیه‌نشین و در گیر ساخت‌وساز بدون پروانه ساختمانی هستند. درون همسه اصلی شهر هم عدول از پروانه ساخت وجود دارد، اما آنچه باعث شده تنوع تخلفات زیاد شود وبه وضع سفارش برسد، عدم‌دانستن امکان و اولوار لازم برای جلوگیری از تخلفات ساختمانی است. اهواز البته مستثنی از شهرهای کشور نیست. هم زمین‌خواری، هم تصرفات اراضی ملی و هم تصرفات اماکن عمومی در آن اتفاق می‌افتد و شهرداری به‌علت وظایف خود امکان ورود ندارد و باید در مواردی با ندارد. علت اصلی هم این است که موضوع جرم‌انگاری نشده و باید در مجلس و مراجع ذی‌صلاح، مبانی قانونی‌اش کامل شود تا جلوی بروز حوادثی مثل حادثه تلخ روزهای اخیر در تهران از اساس گرفته شود.

جای خالی قانون محکم

ابوالقاسم محی‌الدینی، شهردار یزد: یکی از مشکلاتی که در اجرای قانون کمیسیون ماده ۱۰۰داشته و دارایم این است که سازنده یک ملک غیرمجاز، متخلف نیست. زمانی که شروع تخلف هم گزارش می‌شود، تنها می‌توان گفت را متوقف کرد و پرونده را به پلمب کرد. بارها شده که این پلمب را شکسته‌اند و کار را ادامه داده‌اند. ساخت‌وساز غیرمجاز به هیچ وجه جرم نیست و در بالاترین حالت تخلف ساختمانی است. اهواز البته مستثنی از شهرهای کشور نیست. هم زمین‌خواری می‌شود بدین ترتیب هیچ‌اراز قانونی برای متوقف کردن این متخلفان نداریم. لذا در پی این وضع و خداداد است تهران. ما شهرداران بر سر این راه توافق کردیم که راهی برای جرم تلقی کردن ساخت‌وساز غیرمجاز پیدا کنیم. در این راه، ما مشاوره‌داران کلانشهرها این نتیجه رسیدیم که طی نامه‌ای به سران قوا اعلام کنیم تا شرایطی ایجاد نشود که بتوانیم با پدیده در مجلس و مراجع ذی‌صلاح، مبانی قانونی‌اش کامل شود تا جلوی بروز حوادثی مثل حادثه تلخ روزهای اخیر در تهران از اساس گرفته شود.

استفاده از فناوری‌های نوین در تخلفات

محمدامیر براهویی، شهردار زاهدان: یکی از موضوعاتی که در سطح کلان شاهد هستیم با توجه به اینکه ملک در کشور ارزش افزوده بالایی دارد، این است که عده‌ای برای کسب سود بیشتر به سمت تخلفات ساختمانی و ساخت‌وسازهای غیرمجاز می‌روند. این موضوع در شهر زاهدان هم مشهود است. در خصوص برخورد با ساخت‌وسازهای غیرمجاز تنها منبع قانونی کمیسیون ماده ۱۰۰ است، با توجه به رأیی که در این کمیسیون صادر می‌شود، بعضا بازدارندگی لازم را به‌وجود نمی‌آورد. افرادی که دنبال ساخت‌وساز غیرمجاز هستند هم از این مسئله سوءاستفاده می‌کنند و دست به تخلف می‌زنند و در آینده خطرات جدی برای شهروندان ایجاد می‌کنند. نمونه آن را دیدیم که چه اتفاقی افتاد و چای تأسف‌بار که برخی بی‌سود یا زندگی انسان‌هایی می‌کنند. این موضوع در برخی از کشورهای آسیایی و اروپایی مورد توجه ویژه قرار گرفته و جرم‌انگاری شده و مجازات از نوع حبس دارد. اما چنین چیزی در کشور ما وجود ندارد و به همین دلیل شاهد ساخت‌وسازهای گسترده هستیم که بعضاهم هیچ‌گونه مقاومتی ندارند و مشکلاتی برای شهروندان و شهر ایجاد می‌کنند. لذا چیزی که مهم است و ضرورت دارد، بازنگری در قوانین بالادستی است که باید اصلاح صورت گیرد و جرم‌انگاری در این زمینه انجام شود. این موضوع در سال‌های گذشته در مجلس مطرح شد، اما هنوز به جمع‌بندی نهایی و قانون ترسیده است. با زنگ خطری که به صدا درآمده و مکاتبات انجام شده امیدوار هم این قانونگذاری در سطح ملی انجام شود و بتوانیم از قلب‌های قانونی برای جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیرمجاز استفاده کنیم. در زاهدان نیست‌به‌سار کلانشهرها ساخت‌وساز غیرمجاز کمتر است، اما نمی‌توان گفت که نیست. تقریبا در همه شهرها وجود دارد و زاهدان یکی از شهرهای استراتژی چنوب‌شرق کشور است و از جمله شهرهای تجاری محسوب می‌شود. وجود ۲منطقه آزاد و یک منطقه ویژه اقتصادی سبب جمعیت‌پذیری بیشتر آن شده و از سوی دیگر هم خشکسالی‌های ۲دهه اخیر سبب مهاجرت روستاییان به شهر زاهدان شده است؛ به‌گونه‌ای که اکنون ۴۰/۴ درصد جمعیت در حاشیه شهر زندگی می‌کنند و مردم در بسکن‌هایی با کمترین امکانات در حد سر پناه زندگی می‌کنند؛ سرپناهی که در آینده می‌تواند جان افراد را به خطر بیندازد. در این موضوع هم سیاست‌گذاری‌ها و مدیریت شهری می‌تواند به‌نوعی کمک‌کننده باشد. در این زمینه باید از طرح موضوع در شورای اسلامی استان‌ها، موضوع ساخت‌وساز غیرمجاز را به‌صورت قوانین می‌توانیم به نیازهای اساسی شهروندان پاسخ دهیم تا دیگر به سمت تخلف نروند. اگر هرجا زودتر وارد شویم، آگاهی‌بخشی در نظر گرفته شده باشد، بازدارندگی از ساخت‌وسازهای غیرمجاز نیاز بیشتری دارد. در مجموع امروز جرم‌انگاری ساخت‌وسازهای غیرمجاز نیاز واقعی و فوری تمام کلانشهرهای کشور است.

ساخت‌وسازهای غیرمجاز در حریم شهرها

علی فامیزاده، شهردار اصفهان: ساخت‌وسازهای غیرمجاز در حریم شهرها یکی از معضلاتی است که در کلانشهرها و شهرهای بزرگ وجود دارد و اصفهان هم از این قاعده مستثنی نیست. طبق قوانین برای ساخت‌وسازها باید مجری تعیین شود که این مجری زیر نظر سازمان نظام مهندسی است؛ بر همین اساس باید ساز و کار و بازش شهرداری‌ها در تمام شهرهای کشور اعم از اینکه شهرداری‌ها مجری ساخت‌وساز باشند یا نباشند، باید بتوانند بر مجلس و مراجع ذی‌صلاح، مبانی قانونی‌اش کامل شود تا جلوی بروز حوادثی مثل حادثه تلخ روزهای اخیر در تهران از اساس گرفته شود.

سینا اطهر

موقعیت: شمال شهر، خیابان شریعتی
سن بنای ناایمن: ۱۱ سال
عملیات آوار‌برداری: ۱۱ ساعت
خسارت جانی: ۴ متوفی و ۱۹ مصدوم (۷ نفر کارمند و مراجع‌کننده)

ساعت ۸شب، شمال خیابان شریعتی تهران شاهد یکی از اتفاقات نادر بود که بر اثر وجود بناهای ناایمن شکل گرفت. آغاز حادثه ناشی از اتصالی برق کولر موجود در سقف کاذب پارکینگ مجموعه بود که منجر به آتش‌سوزی و فروریختن سقف کاذب شد. بر اثر این ریزش مواد اشتعال‌زای موجود زیر آن محل آتش گرفته و نهایتا به ۲تیرآهن آکسون سرایت کرده و منجر به انفجار می‌شود. این انفجار که به آتش‌سوزی گسترده منجر می‌شود، موجب کشته‌شدن ۵تن و ۴مجروح شد. بخش عمده جان‌باختگان و مصدومان مربوط به طبقه همکف و زیرزمین مرکز درمانی بودند که در اتاق‌های جراحی حضور داشتند.

پلاسکو / زمان: ۳۰ دی ۱۳۹۵